

SVENSK INSAMLINGSKONTROLLS FÖRESKRIFTER för 90-KONTO

antagna den 14 mars 2018 av Svensk Insamlingskontrolls styrelse. Föreskrifterna ersätter föreskrifter antagna den 17 maj 2006 och ska tillämpas fr.o.m. den 1 april 2018. Senast reviderade den 12 december 2018.

Inledande bestämmelser

1 §

Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser om villkoren för att en insamlingsorganisation ska beviljas ett 90-konto. I föreskrifterna finns även bestämmelser om kontrollen och kraven i övrigt på insamlingsorganisation som beviljats 90-konto och på den verksamhet som organisationen bedriver.

Med 90-konto avses ett sju-siffrigt PlusGirokonto med nummer 90 00 00-c – 90 99 99-c och bankgironummer inom serien 900-000c till 909-999c.

Med 90-kontoinnehavare (KI) avses sådan insamlingsorganisation som beviljats 90-konto hos Svensk Insamlingskontroll.

Villkor för att beviljas 90-konto

2 §

En insamlingsorganisation, som bedriver offentlig insamling för humanitärt, välgörande, kulturellt eller annat allmännyttigt ändamål, kan beviljas 90-konto. En förutsättning för att beviljas ett sådant konto är att organisationens ändamål har en sådan grad av bestämdhet att det går att kontrollera.

90-konto tilldelas inte insamlingsorganisation, om organisationens ändamål är partipolitiskt eller om det bedöms vara oförenligt med lag eller god sed.

Insamlingsorganisation som är juridisk person, registrerad hos behöriga myndigheter, får ansöka hos Svensk Insamlingskontroll om 90-konto. Endast undantagsvis får den juridiska personen vara annan organisation än ideell förening, trossamfund eller stiftelse. Organisationen ska ha sitt säte i Sverige. Styrelsen för den juridiska personen ska ha minst tre ledamöter. För ledamöterna får utses suppleanter.

Kommentar

Med registrerad hos behöriga myndigheter avses registrering av ideell förening i organisationsnummerregistret hos Skatteverket, av stiftelser i stiftelsesregistret hos länsstyrelsen, av trossamfund hos Kammarkollegiet samt registrering enligt lagen (2017:631) om registrering av verkliga huvudmän hos Bolagsverket.

Styrelseledamot kan vara bosatt i land utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet under förutsättning att minst två av ledamöterna respektive suppleanterna är bosatta inom nämnda område. Minst en av styrelseledamöterna respektive suppleanterna, som på insamlingsorganisationens vägnar kan ta emot delgivning, ska vara bosatt i Sverige.

90-konto beviljas endast om det av ansökan framgår att lämpliga och i ekonomiska frågor kunniga personer ska ansvara för insamlingsorganisationens verksamhet. Styrelseledamöterna och suppleanterna ska vara myndiga och får inte vara försatta i konkurs eller meddelade näringsförbud. Dispens kan i vissa fall ges av Svensk Insamlingskontroll gällande kravet på att samtliga ledamöter och suppleanter ska vara myndiga. Styrelseledamöterna och suppleanterna får inte heller ha betalningsanmärkningar och/eller förfallna och obetalda skatteskulder. Kreditupplysning, som ska ha inhämtats från ett företag som fått godkännande av Datainspektionen att bedriva kreditupplysningsverksamhet, ska inges beträffande samtliga ledamöter och suppleanter. Den ska vara daterad och får inte vara äldre än fyra veckor.

Kommentar

Styrelseledamot eller suppleant som inte längre uppfyller Svensk Insamlingskontrolls krav måste avgå.

Om styrelseledamoten eller suppleanten är bosatt utomlands ska liknande upplysningar inhämtas från det land där personen är bosatt. Om kreditupplysning inte kan inhämtas måste ett intyg skickas in från bank där personen är kund. I intyget ska informeras om att styrelseledamoten eller suppleanten är solvent och att det inte finns några anmärkningar från banken avseende personens betalningsförmåga eller sätt att sköta sina affärer.

För en organisation som utgörs av en stiftelse med anknuten förvaltning gäller samma krav på förvaltarens högsta verkställande organ.

Insamlingsorganisationen ska ha en eller flera revisorer. Minst en revisor ska vara av Revisorsinspektionen auktoriserad. Till revisor kan även utses registrerat revisionsbolag. Revisorn eller den som utsetts till huvudansvarig ska godkännas av Svensk Insamlingskontroll. Om organisationen har en revisorssuppleant ska även denne vara auktoriserad och godkänd av Svensk Insamlingskontroll.

Insamlingsorganisationen ska ha en hemsida där verksamheten presenteras. Nybildad organisation ska kunna visa en ekonomisk redogörelse för det senaste verksamhetsåret samt en plan för hur insamlingen ska bedrivas.

Insamlingsorganisationen ska ha ett namn, som inte kan förväxlas med namnet på annan insamlingsorganisation med 90-konto.

Om insamlingsorganisationen är en förening eller ett trossamfund ska i dess stadgar föreskrivas att tillgångarna ska disponeras på sätt som överensstämmer med organisationens ändamål, om organisationen upphör, samt att medlem inte ska kunna göra anspråk på någon del av egendomen.

Kraven i denna paragraf gäller även efter det att organisationen beviljats 90-konto.

Ansökan om och tilldelning av 90-konto

3 §

Ansökan ska ske skriftligen på blankett som finns på Svensk Insamlingskontrolls hemsida. Till ansökan ska bifogas insamlingsorganisationens stadgar eller föreskrifter. Även i övrigt ska Svensk Insamlingskontrolls anvisningar för ansökan följas.

I ansökan ska styrelseledamöter, suppleanter och firmatecknare förbinda sig att:

- tillåta att Svensk Insamlingskontroll får kontrollera organisationen
- följa Svensk Insamlingskontrolls meddelade föreskrifter och anvisningar samt

- följa de föreskrifter som ställs på 90-kontoinnehavare av Nordea och Bankgirocentralen BGC AB (nedan kallat Bankgirot).

Organisationens revisor ska i ansökan bekräfta sitt åtagande av uppdraget som revisor för organisationen och förbinda sig att följa Svensk Insamlingskontrolls föreskrifter och anvisningar.

Alla handlingar som skickas in till Svensk Insamlingskontroll ska vara på svenska. Vad gäller utlämnande av handlingar, se Svensk Insamlingskontrolls sekretesspolicy.

Genom förbindelsen att Svensk Insamlingskontroll får kontrollera organisationen lämnar denna personuppgifter avseende styrelseledamöter, suppleanter, ombud/kontaktperson, firmatecknare och revisorer som Svensk Insamlingskontroll för internt bruk registrerar i sitt ärendehanteringssystem för att kontrollera hur KI använder insamlade medel, se Svensk Insamlingskontrolls personuppgiftspolicy.

Kommentar

Personuppgifter sparas hos Svenska Insamlingskontroll i tre år efter att organisationen avslutat sitt 90-konto. Vid indraget 90-konto sparas uppgifterna i sju år efter beslutet om indragning. De registrerade har rätt att efter skriftligt undertecknad begäran få besked om vilka uppgifter som finns i registret.

4 §

90-konto beviljas för viss tid, dock högst tre år. Tiden för kontots giltighet kan efter skriftlig ansökan förlängas, se Svensk Insamlingskontrolls anvisningar för ansökan om förlängd giltighetstid.

Ansökan om öppnande av ett beviljat 90-konto ska för PlusGiro vara Nordea tillhanda senast 30 dagar efter datum för Svensk Insamlingskontrolls godkännande. Detsamma gäller ansökan om öppnande av Bankgiro som skickas till av organisationen vald bank. Om ansökan inte sker inom angiven tid förfaller Svensk Insamlingskontrolls beslut.

Kommentar

Organisationen måste alltid börja med att ansöka om ett 90-PlusGirokonto och kan välja att bara ha ett sådant konto. Däremot kan organisationen inte ansöka enbart om ett 90-bankgironummer eftersom det då finns risk att en annan 90-kontoinnehavare får ett motsvarande PlusGironummer.

Det är alltid banken som på affärsmässiga grunder slutligen avgör om organisationen får bli kund i banken. Samtliga banker är enligt lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och EU:s fjärde penningtvättsdirektiv 2015/849 och femte ändringsdirektiv 2018/843, skyldiga att vidta åtgärder för kundkännedom. Banken kommer därför att ställa frågor angående 90-kontots användning. Enligt 3 kap 13 § penningtvättslagen ska banken löpande och vid behov följa upp pågående affärsförbindelser i syfte att säkerställa att kännedomen om kunden är aktuell och tillräcklig för att hantera den bedömda risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Det innebär identifiering och kontroll av kunden och inhämtande av information om affärsförbindelsens syfte och art. Banken tillämpar ett riskbaserat förhållningssätt. Ju högre risken bedöms desto större krav på åtgärdernas omfattning och tätare kontroller. Om inte tillräcklig kännedom om kunden kan uppnås för att kunna hantera risken är banken enligt 3 kap. 1 § penningtvättslagen skyldig att avsluta affärsförbindelsen med kunden.

Styrelsens förvaltning

5 §

Styrelsen ansvarar för KIs organisation och förvaltning av KIs angelägenheter. Styrelsen ska ha kontroll över att KIs ekonomi är sund, fastställa budget samt se till att budgeten följs.

Styrelsen ska fortlöpande bedöma KIs verksamhet och ekonomiska situation. Om det är underskott i det egna kapitalet ska styrelsen upprätta en plan över hur detta ska återställas. Styrelsen ska se till att KIs organisation är så utformad att bokföring, kapitalförvaltning och KIs ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Kommentar

Styrelsen ansvarar för att gällande lagstiftning samt Svensk Insamlingskontrolls föreskrifter och anvisningar följs. Det ankommer på styrelsen att se till att det finns ett ändamålsenligt system för den interna och externa kontrollen. För att systemet ska fungera på ett tillfredsställande sätt krävs att styrelsen identifierar och bedömer vilka risker som finns både internt och externt. Det kan röra sig om verksamhetsrisker, finansiella risker, organisatoriska risker, korruptionsrisker eller förtroendeskadliga risker. Genom en god intern kontroll kan riskerna motverkas. Kontrollsystemet kan innefatta riktlinjer och rutiner, som styrelsen fastställt för att uppnå specifika mål samt för att säkra att verksamheten sköts väl och effektivt. Arbetsordning, attestordning, eventuell delegationsordning, riskanalys, krishanteringsplan och jävspolicy bör upprättas.

Styrelsen ska säkerställa att KIs medel används för det avsedda ändamålet utan att KI har oskäligen kostnader.

Kommentar

Kontrollen omfattar även utomstående samarbetspartner och mottagare av medel från KI. Om medlen förs vidare i flera led måste styrelsen följa upp och övervaka hanteringen i alla efterföljande led.

En styrelseledamot får inte handlägga ärenden som rör avtal mellan honom/henne och KI. Ledamoten får inte heller handlägga ärenden om avtal mellan KI och tredje man, om ledamoten i frågan har ett väsentligt intresse som kan strida mot KIs. Han/hon får vidare inte handlägga ärenden om avtal mellan KI och en juridisk person som styrelseledamoten ensam eller tillsammans med någon annan får företräda om ledamoten i frågan har ett väsentligt intresse som kan strida mot KIs. Med avtal jämställs annan rättshandling samt rättegång eller annan talan. Bestämmelsen gäller även den som bemyndigats att företräda KI även om personen inte är styrelseledamot.

Kommentar

Ledamot i en styrelse är jävig om det finns risk för en intressekonflikt vid utövandet av uppdraget. Med avtal jämställs ensidiga rättshandlingar som beviljande av bidrag eller dylikt till styrelseledamoten. En styrelseledamot får självfallet inte förbereda och delta i ett beslut, som innebär att ledamoten eller hans/hennes anhöriga får en förmån från KI. Detsamma gäller om beslutet avser bidrag till en organisation där ledamoten är anställd eller där han/hon är styrelseledamot. Det ligger i sakens natur att ledamoten inte heller får närvara vid behandlingen av sådana ärenden som nu nämnts. Bestämmelsen gäller även den som bemyndigats att företräda KI även om personen inte är styrelseledamot, t.ex. en generalsekreterare.

Även om en jävssituation som beskrivs i föreskriften inte föreligger kan förtroendet för en styrelseledamots opartiskhet ifrågasättas i vissa fall. Det kan då vara *olämpligt* att styrelseledamoten deltar i beslutet på grund av så kallat *delikatessjäv*. Ett exempel är att styrelseledamoten är medlem i en förening som sökt bidrag från KI. KI måste själv analysera vilka situationer som kan innebära att KIs trovärdighet kan rubbas om en styrelseledamot handlägger, deltar och närvarar vid beslutsfattandet samt skriva in dessa situationer i en arbetsordning eller liknande handling.

Styrelsen är beslutför om mer än hälften av hela antalet styrelseledamöter eller det högre antal som stadgar eller stiftelseförordnande föreskriver är närvarande. Som styrelsens beslut gäller, om stadgarna eller stiftelseförordnandet inte kräver särskild röstmajoritet, den mening som mer än hälften av de närvarande röstar för vid sammanträdet. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

Protokoll ska föras över de beslut som fattas av styrelsen och av medlemmarna vid årsmöten. Protokollet ska undertecknas av den som har varit protokollförare. Det ska justeras av ordföranden eller för det utsedd person.

Insamlingsverksamhet

6 §

KI får inte bedriva insamling till annat ändamål än det som Svensk Insamlingskontroll har godkänt.

KI får inte utan Svensk Insamlingskontrolls medgivande låta annan verka under KIs firma eller använda 90-kontot eller Svensk Insamlingskontrolls logotyp. Ett 90-konto får inte överlåtas till annan juridisk person.

Kommentar

Vid anlitande av insamlingsföretag ska KI se till att det finns rutiner för att säkerställa att insamlade medel sätts in direkt på 90-kontot eller hålls avskilda på klientmedelskonto för att regelbundet föras över till KI. Villkoren ska dokumenteras i skriftligt avtal.

7 §

Vid marknadsföring som riktar sig mot allmänheten ska KI på ett tydligt sätt informera om att verksamheten kontrolleras av Svensk Insamlingskontroll. Detta ska ske genom att Svensk Insamlingskontrolls logotyp används och/eller att KI i text anger att KI har 90-konto och att verksamheten kontrolleras av Svensk Insamlingskontroll. Vad som sägs i detta stycke gäller inte i fråga om marknadsföring i TV, radio och motsvarande kommunikation i digitala medier.

Kommentar

Se Svensk Insamlingskontrolls guideline för användning av 90-kontologotypen.

Syftet är att allmänheten enkelt ska kunna se att det är en seriös insamlingsorganisation med granskade insamlingsmetoder. Trots att marknadsföring i TV och radio undantas från föreskrifterna i denna paragraf rekommenderar Svensk Insamlingskontroll att det även vid sådan marknadsföring framgår att KIs verksamhet kontrolleras av Svensk Insamlingskontroll.

Ovan nämnda information ska finnas med på KIs hemsida på väl synlig plats. På hemsidan ska finnas information om organisationens juridiska namn, kontaktuppgifter, verksamhet, stadgar eller stiftelseurkund samt senaste årsredovisning. Om KI har en hemsida på annat språk ska ovan nämnda uppgifter finnas på svenska.

8 §

För insamlingsverksamheten gäller

- att marknadsföringen ska vara etiskt och ekonomiskt försvarbar, samt att reklam och annan information ska vara vederhäftig,
- att insamlingsverksamheten inte får belastas med oskäliga kostnader samt
- att inkomna medel ska användas till KI:s ändamål eller efter givarens önskemål samt komma ändamålet tillgodo utan oskäliga kostnader.

KI ska vid information till allmänheten klart ange insamlingens ändamål och andra omständigheter av betydelse för bidragsgivaren. Utgångspunkten för bedömningen av förhållandena mellan KI och givare är, att marknadsföringslagens (2008:486) principer ska vara vägledande. Informationen ska finnas på organisationens hemsida.

Kommentar

Sunda och etiska marknadsföringsmetoder

Enligt marknadsföringslagen (2008:486) ska även bilaga I till Europaparlamentets och rådets direktiv om otillbörliga affärsmetoder som tillämpas av näringsidkare gentemot konsumenterna gälla som lag i Sverige. Bilagan till direktivet finns intagen i SFS 2008:487.

Enligt marknadsföringslagen får en näringsidkare inte använda sig av aggressiv eller vilseledande marknadsföring. Aggressiv marknadsföring är bl.a. ”att kräva omedelbar eller uppskjuten betalning för eller återsändande eller förvaring av produkter som näringsidkaren tillhandahållit, men som konsumenten inte beställt (leverans utan beställning)”. Om marknadsföringen innehåller både produkt och pris måste annan information finnas med. Det handlar om produktens utmärkande egenskaper, ångerrätt och annonsörens identitet och adress. Marknadsföringen får inte vilseleda konsumenterna genom att utelämna information så att marknadsföringen blir oklar, obegriplig eller tvetydig. Även om lagen endast undantagsvis är direkt tillämplig på förhållanden mellan insamlingsorganisation och givare, ska där fastslagna principer vara vägledande för all insamlingsverksamhet. I det följande utvecklas något vad som avses med sund och etisk marknadsföring inom insamlingsområdet.

Om KI träffar avtal med ett företag om att företaget i sin marknadsföring får upplysa om att ett visst belopp tillfaller KI vid försäljning av företagets produkter, måste KI i avtalet också se till att företaget inte använder aggressiva eller vilseledande marknadsföringsmetoder. Av talmallar, reklam eller annan information måste det klart framgå att det inte är KI utan företaget som är säljare. KIs namn eller logotyp får inte förekomma på företagets faktura eller inbetalningskort. Detta innebär emellertid inte något förbud exempelvis mot att det i ett kuvert med inbetalningskort även skickas med information om KIs verksamhet.

Marknadsföringen ska vara etiskt och ekonomiskt försvarbar

Ingen givare ska känna sig lurad av vad som skrivits eller sagts om insamlingen från organisationens sida. Detta ställer stora krav på reklamen etc. men också på alla de personer som på fältet företräder insamlingsorganisationen – inte minst på dem som åtar sig att professionellt sköta vissa former av insamlingsverksamhet. Av dessa måste krävas förtrogenhet med såväl ändamålet för den ideella verksamheten som Svensk Insamlingskontrolls föreskrifter.

Givarens bidrag får endast användas för det ändamål som insamlingen avser. Om bidraget inte kan användas för det ändamål som avses med insamlingen ska bidraget betalas tillbaka till givaren om inte givaren muntligen eller skriftligen tillåter att det används för annat ändamål. Ifall givaren ger till ett specifikt ändamål som 90-kontoinnehavaren inte kan fullfölja ska gåvan inte mottas eller lämnas tillbaka.

Vid fadderskap ska det klart framgå om bidraget som lämnas av faddern går till föremålet för fadderskapet eller till en vidare krets. ”Julklappar” eller dyl. som kan köpas ska vara reella dvs. medlen ska verkligen gå till det som sägs vid marknadsföringen.

Reklam och annan information ska vara vederhäftig

Reklam och annan information ryms inom begreppet marknadsföring. För att denna ska kunna sägas vara i överensstämmelse med ”god sed” krävs att reklam och information om en insamling är vederhäftig, saklig, sanningsenlig och ej vilseledande. Det får t.ex. aldrig anges att givarens bidrag går oavkortat till ändamålet eller ”hela ditt bidrag går fram”. Alla insamlingsorganisationer har administrationskostnader eller andra former av kostnader. Den får inte heller innehålla felaktiga eller misskrediterande påståenden om någon annans verksamhet.

Varje insamling bland allmänheten måste på något sätt presenteras. Marknadsföringen av sådan insamling ställer krav på både en allmän, generell information och en mera detaljinriktad sådan. Den generella informationen bör upplysa om insamlingens ändamål, hur den avses gå till, hur insamlade medel ska komma ändamålet till godo samt om insamlingsorganisationens namn, adress, telefon m.m. Den mera detaljinriktade informationen bör kunna redovisa vilken andel av insamlade medel som avses tillföras ändamålet, vilka som är direkt ansvariga för insamlingen etc.

Om bildmaterial ingår som en del av reklamen för insamlingen bör materialet kunna identifieras och relateras till den faktiska situation som beskrivs och som faller inom ändamålet för insamlingen. Medgivande krävs från personer som förekommer på bild och fotograf ska anges. Detta gäller även bilder som publiceras i sociala medier.

Insamlingsmetoder

Etiken kräver också att varje bidrag till en insamling är baserat på en helt frivillig handling från bidragsgivarnas sida. Om KI har fått tillstånd av givaren att genom autogiro regelbundet (t.ex. varje månad) dra ett visst belopp, får beloppet inte höjas av KI utan att det finns ett skriftligt eller muntligt medgivande från givaren. Ett autogirobelopp får således inte höjas på grundval av en skrivelse från KI till givaren om att beloppet höjs från en viss tidpunkt om inte givaren kommer in till KI med beskedet att en höjning inte medges, s.k. negativ avtalsbindning. Den som anmält sig till Nix-registret ska inte kontaktas per telefon såvida KI inte redan har en relation med personen.

Uppgifter om givare får inte utlämnas till eller användas av någon annan utan givarens medgivande. Dataskyddsförordningens (GDPR) bestämmelser ska iakttas. Givarens önskan om att vara anonym ska respekteras och uppgifter om givaren får då inte läggas in i givarregister. Observera att särskild varsamhet ska iakttas vid insamlande av personuppgifter och adresser. Om ett externt företag anlitas för hjälp med insamling eller försäljning måste det klart framgå i avtalet med företaget att person- och adressuppgifter avseende givarna "ägs" av 90-kontoinnehavaren och inte företaget.

Insamlingskampanjer får inte vara riktade mot omyndiga.

KI ska vara tillgänglig på telefon eller på annat sätt för att allmänheten ska kunna ställa frågor om organisationens verksamhet eller ha synpunkter på insamlingen.

Vid insamlingar på offentliga platser ska KI undersöka om det fordras tillstånd från polismyndigheten eller annan myndighet på orten och ansöka om ett sådant tillstånd innan insamlingen startas. Om ett sådant tillstånd krävs bör det kunna visas upp av den som samlar in. Personer som samlar in ska bära väl synliga kännetecken att de företräder KI, på begäran kunna visa giltig legitimation samt kunna lämna uppgifter om KI och hur kontroll sker hos KI av de medel som insamlats.

Insamlingsbössor ska vara av god kvalitet och plomberade. Det måste finnas goda rutiner för utkvittering och kontroll att bössorna återlämnas. Förteckningar ska upprättas över detta, där det framgår vem som kvitterat ut bössan och när den återlämnats samt resultatet av insamlingen. Bössorna ska alltid öppnas i närvaro av minst två personer. Alla medel som kommer in ska så fort som möjligt sättas in på KIs konto. Rapport över resultatet ska lämnas till den som samlat in eller till insamlingsansvarig.

Vid insamling t.ex. via telefon eller genom dörknackning eller face to face eller bössinsamling får personer som samlar in inte uppträda aggressivt. Telefonsamtal och dörknackning får inte ske efter kl. 21.00 på kvällarna.

Vid klädsamling eller varuinsamling ska anges om kläderna säljs eller hur och vart KI ska distribuera varorna. Insamlingskärlen ska vara märkta med KIs namn, logotyp och kontaktuppgifter.

Granskning, redovisning m.m.

9 §

Svensk Insamlingskontrolls granskning omfattar KIs hela verksamhet. Det innebär att inte enbart insamlade medel utan alla intäkter och kostnader omfattas. Om KI är ett moderföretag i en koncern, granskar Svensk Insamlingskontroll även dotterföretagen, om dessa är dotterföretag enligt definitionen i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554).

10 §

Svensk Insamlingskontroll kan vid varje tidpunkt låta granska KIs ekonomi och förvaltning eller låta företa annan särskild utredning rörande KIs verksamhet.

11 §

KIs bokföringsskyldighet ska fullgöras på ett sätt som överensstämmer med bokföringslagen (1999:1078) och god redovisningssed i övrigt.

Kommentar

Räkenskapsinformation ska vara lätt åtkomlig och den ska förvaras i Sverige, i ordnat skick, på betryggande och överskådligt sätt (7 kap. 2 § BFL). I kraven på åtkomlighet och överskådlighet ligger att räkenskapsinformationen ska förvaras så att t.ex. Svensk Insamlingskontroll, revisorer eller myndigheter utan svårighet ska kunna få tillgång till informationen.

KI är skyldig att upprätta en årsredovisning enligt bestämmelserna i årsredovisningslagen (1995:1554). Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2012:1) om årsredovisning och koncernredovisning benämnd K3 med tillhörande vägledning ska tillämpas. KI ska i förvaltningsberättelsen lämna upplysning om hur ändamålet främjats under räkenskapsåret. I förvaltningsberättelsen ska KI också redogöra för effekten av verksamheten.

Kommentar

KI ska hålla sin årsredovisning offentlig så att den som begär redovisningen kan ta del av denna. Den senaste årsredovisningen ska finnas på KIs hemsida.

KI är skyldig att inge de handlingar och lämna de upplysningar som Svensk Insamlingskontroll begär. KI är även skyldig att snarast informera Svensk Insamlingskontroll om väsentliga händelser som har betydelse för KIs ekonomi eller som kan påverka KIs trovärdighet och förtroendet för KIs verksamhet. Svensk Insamlingskontroll kan kalla till sammanträde med KIs styrelse eller förvaltare. Om särskild anledning föreligger kan Svensk Insamlingskontroll utföra inspektion av KI.

Kommentar

Exempel på väsentliga händelser som KI är skyldig att informera om är att KI har kommit på obestånd, blivit stämd inför domstol, blivit utsatt för brott eller fått allvarlig kritik i media.

KI ska vidare för varje räkenskapsår fylla i särskilda blanketter för redovisning av resultat- och balansräkning i enlighet med Svensk Insamlingskontrolls anvisningar för aktuellt år. Dessa är avsedda för Svensk Insamlingskontrolls interna bruk.

Gällande avtal ifråga om försäljning eller insamling som sker med anlitan av professionella externa företag (t.ex. telemarketing) ska för information översändas till Svensk Insamlingskontroll omedelbart efter undertecknandet. Om KI önskar förhandsgranskning, kan avtalen insändas till Svensk Insamlingskontroll för synpunkter.

Om KI har mottagande organisationer i Sverige eller utomlands, är KI även skyldig att varje år senast fem månader efter avslutat räkenskapsår komma in med en förteckning över dessa organisationer med uppgifter om deras ändamål, plats och land där de verkar samt en beskrivning av hur KI säkerställer att de medel som överlämnats till organisationerna används utan oskäliga kostnader för att främja avsett ändamål.

12 §

Verksamheten får inte belastas med oskäliga kostnader. För samtliga KI gäller därför – såvida inte synnerliga skäl föreligger – att minst 75 % av de totala intäkterna ska gå till ändamålet.

Om KIs insamlings- och administrationskostnader överskridit 25 % av de totala intäkterna tre år i följd ska 90-kontot återkallas, såvida inte synnerliga skäl föreligger.

13 §

KI ska till Svensk Insamlingskontroll snarast möjligt, dock senast fem månader efter varje räkenskapsårs slut, utan anmodan skicka in kopia av följande handlingar

- Signerad årsredovisning och ev. koncernredovisning,
- Revisionsberättelsen,
- Revisorns PM avseende iakttagelser vid revisionen för räkenskapsåret,
- Blanketterna för resultaträkning och nyckeltal enligt anvisningar till rapportpaketet för aktuellt räkenskapsår,
- Revisorns bestyrkanderapport avseende blanketterna för resultaträkning och nyckeltal,
- Blankett mottagande organisationer.

För nybildad KI framgår av varje enskilt beslut om huruvida Svensk Insamlingskontrolls blankett Delårsrapport ska upprättas. Svensk Insamlingskontroll kan begära att KI också i andra fall ska upprätta och ge in delårsrapport, handlingsplan och/eller budget.

Vad som i första stycket sägs om skyldigheten att inge fullständiga redovisningshandlingar efter räkenskapsårs slut ska även gälla för hela det räkenskapsår under vilket KI sagt upp sitt 90-konto eller kontot av annan anledning avslutats.

14 §

KI, som vid i 13 § första stycket angiven senaste tidpunkt för redovisningshandlingarnas ingivande inte fullgjort sin redovisningsskyldighet, ska omgående erlagga ytterligare en årsavgift enligt 16 § andra stycket, motsvarande den högsta årsavgift som senast debiterats organisationen. Erläggs inte sådan avgift, kan 90-kontot omedelbart dras in.

15 §

KIs bokföring och förvaltning ska fortlöpande granskas av revisorn. Revisorn ska lämna behövliga upplysningar om KIs angelägenheter till Svensk Insamlingskontroll.

Revisorn ska granska hur KI främjar sitt ändamål samt på sätt som anges i anvisningarna för revisorer hur Svensk Insamlingskontrolls föreskrifter och anvisningar följs. I revisionsberättelsen ska revisorn i förekommande fall och med beaktande av god revisionssed anmärka om KI använt sina tillgångar i strid med ändamålet. Om revisorn har upprättat ett PM till styrelsen ska detta ges in till Svensk Insamlingskontroll. Dessutom ska revisorn granska och i en separat bestyrkanderapport uttala sig om hur Svensk Insamlingskontrolls blanketter för redovisning av resultat- och balansräkning har fyllts i enligt anvisningarna för räkenskapsåret.

Kommentar

Revisorn får inte, till fördel för sig själv eller till skada eller nytta för någon annan, använda uppgifter som revisorn har fått i sin yrkesutövning: Revisorn får inte heller obehörigen röja sådana uppgifter (jfr 26 § revisorslagen). Denna tystnadsplikt innebär inget hinder för revisorn att lämna sådana upplysningar till Svensk Insamlingskontroll. Svensk Insamlingskontroll lyder inte under offentlighetsprincipen och sådana upplysningar kommer inte att föras vidare.

Avgifter

16 §

Beviljas ansökan om 90-konto, ska innehavaren erlagga en avgift för kontouppläggning. Innehavare av 90-konto ska årligen erlagga en avgift till Svensk Insamlingskontroll. Svensk Insamlingskontrolls styrelse fastställer varje år avgifternas storlek.

Ändringar

17 §

Ändring av KIs stadgar eller föreskrifter ska omedelbart anmälas till Svensk Insamlingskontroll. Anmälan ska göras på en blankett för ändringsanmälan som finns på hemsidan. Om KI, ändrar ändamålet i sina stadgar krävs Svensk Insamlingskontrolls medgivande för att ändamålet ska få börja tillämpas.

Förändring av ledamöter och suppleanter i KIs styrelse, firmatecknare, kontaktperson, revisor eller av adress, e-postadress, hemsida och telefonnummer ska omedelbart anmälas till Svensk Insamlingskontroll. Ändring av adress och firmatecknare ska också omedelbart anmälas för PlusGiro till Nordea och för Bankgiro till KIs bank.

Avslutande av 90-konto

18 §

Om KI vill avsluta sitt 90-konto ska begäran om detta skickas till Svensk Insamlingskontroll tillsammans med kopia av protokoll där beslutet om upphörande framgår. Det är Svensk Insamlingskontroll som på KIs begäran avslutar organisationens 90-konto hos Nordea och Bankgirot.

Indragning av 90-konto

19 §

Svensk Insamlingskontroll kan frånta KI rätten att använda 90-kontot, om denne bryter mot Svensk Insamlingskontrolls föreskrifter och anvisningar eller bankens regelverk. Svensk Insamlingskontroll kan vidare verka för att 90-kontot spärras och avslutas i avvaktan på utredning huruvida verksamheten bedrivs i strid med Svensk Insamlingskontrolls föreskrifter.

Övrig information

Svensk Insamlingskontrolls anvisningar och blanketter finns tillgängliga på www.insamlingskontroll.se.